

GELİŞMİŞ ÜLKELERİN SENDİKALARININ ULUSLARARASI DAYANIŞMASI

Aydınlık Dergisi, 26 Mayıs 2002

Yıldırım Koç

Türkiye’de sendikacılık hareketinin güzel geleneklerinden biri, kendi devletimizden de olsa para yardımı yada bağış almamamızdır. 2821 sayılı Sendikalar Yasası da, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası da böyle bir davranışı açıkça yasaklar. Bu nedenle bizim sendikalarımız, birçok ülkeyle karşılaştırıldığında, devletten ve hükümetlerden daha bağımsızdır.

Ancak gelişmiş ülkelerin sendikaları, özellikle “uluslararası dayanışma” adı altında gelişmekte olan ülkelerin sendikalarına aktardıkları kaynakların büyük bir bölümünü kendi devletlerinden alırlar. Bu gerçek ülkemizde yeterince bilinmediğinden, son derece iyiniyetli bazı sendikacılarımız, bir başka ülkenin sendikasıyla para aldığını zannederken, gerçekte o sendika aracılığıyla bir başka devletten para almış olur. Bu iddiayı biraz açmakta ve belgelemekte yarar var.

İsveç’te işçi konfederasyonu LO ve memur konfederasyonu TCO “uluslararası dayanışma” için ortak bir konsey kurmuşlar. 2000 yılında 6 milyon 750 bin ABD Doları harcamışlar. Bu paranın yüzde 80’ini İsveç Hükümeti’nden almışlar, yüzde 20’sini sendika kaynaklarından karşılamışlar. Bu oran 1998 ve 1999 yıllarında da aynı. 1998 yılında 6 milyon 340 bin dolar, 1999 yılında 7 milyon 270 bin dolar harcanmış. İsveç sendikalarından eğitim projesi alan bir kuruluş, aldığı paranın yüzde 80’inin İsveç Hükümeti’nden geldiğini unutmamak zorunda.

Hollanda’nın en büyük işçi örgütü FNV. FNV 1998, 1999 ve 2000 yıllarında 7 milyon 410 bin dolarlık uluslararası dayanışma harcaması yapmış. Bu miktarın yüzde 92’si Hollanda Hükümetinden sağlanmış; yüzde 8’lik bölümü sendikalarca temin edilmiş.

ABD’nin merkezi işçi örgütü olan AFL-CIO da Dayanışma Merkezi (ACILS) aracılığıyla uluslararası dayanışma göstermiş. Bu amaçla harcadığı kaynak 1998 yılında 25 milyon 500 bin dolar, 1999 yılında 22 milyon 100 bin dolar, 2000 yılında da 26 milyon 400 bin dolar. Bu kaynağın yüzde 94’ü ABD Hükümeti’nden, yüzde 5’i sendikalardan, yüzde 1’i de diğer kaynaklardan sağlanmış.

İspanya ilginç. İspanya’da eskiden İspanyol Komünist Partisi ile bağlantılı ve Franco döneminde gizli örgütlenmeye biçiminde ortaya çıkan İşçi Komisyonları (cc.oo) vardır. Bu örgüt de uluslararası dayanışma yapıyor. Bu amaçla 1998 yılında 1 milyon dolar, 1999 yılında 1 milyon 600 bin dolar ve 2000 yılında da 1 milyon 500 bin dolar harcamış. Her üç yıl da bu paranın yüzde 80’ini İspanyol Hükümeti’nden, yalnızca yüzde 20’sini kendi üyelerinden temin etmiş.

İngiltere’de köklü bir sendikal hareket vardır. Merkezi işçi örgütü olan TUC 1868 yılında kurulmuştur. Ancak bu kuruluşun uluslararası dayanışma için ayırdığı kaynak 1998, 1999 ve 2000 yıllarında yalnızca 110 bin dolar olmuş ve bu paranın yüzde 88’i İngiliz Hükümeti’nden sağlanmış, yalnızca yüzde 12’lik bölümü sendika kaynaklarından karşılanmış.

Danimarka iyice çarpıcı. Danimarka’daki iki örgüt (LO ve FTF) 1998 yılında 5 milyon dolar, 1999 yılında 6 milyon 600 bin dolar ve 2000 yılında da 7 milyon dolarlık uluslararası dayanışma yapmışlar. Bu paranın hepsi Danimarka Hükümeti’nden sağlanmış. Sendikaların bu uluslararası dayanışmaya hiç katkıları yok.

Almanya da benzer durumda. Alman Sendikalar Birliği (DGB) uluslararası dayanışmasını Friedrich Ebert Vakfı (FES) aracılığıyla gerçekleştirmiş. 1998 yılında 4 milyon 90 bin dolar, 1999 yılında 4 milyon 140 bin dolar ve 2000 yılında da 4 milyon 140 bin dolar harcanmış. Paranın tümü Alman Hükümeti’nden gelmiş. İşçilerin hiç katkısı yok.

AB, ABD ve Japonya birer emperyalist güç. Bu ülkelerin devletleri, sömürgeleştirdikleri veya sömürgeleştirmeye çalıştıkları az gelişmiş ülkelerin “sendikaları gelişsin”, “işçi sınıfı uluslararası düzeyde dayanışma içinde olsun” diye para ayırıyor. Ayırdıkları parayı, yardımı alanlar mahcup olmasın ve utanmasınlar diye, kendi ülkelerinin sendikaları aracılığıyla harcıyor. Bunda bir tuhafılık sezmiyor musunuz?

Benim kafam iyice karışmaya başladı. Kim kime niçin ve nasıl yardım ediyor? Bunları önce hissetmeden ve ardından öğrenmeden önce kafam çok rahattı: ulusötesi sermayeye ve emperyalizme karşı işçi sınıfının ve sendikacılık hareketinin uluslararası dayanışması konusunda kafamda soru yoktu. Yıllardır hissettiklerimi doğrulayan bilgileri edindikçe kafamdaki sorular daha da artıyor. Ama şuna seviniyorum. Benim hiç olmazsa kafamda soru ve kuşku var. Bu durumu hiç bilmeyenlere veya asıl bilip de susanlara ne demeli?